

- [Vijesti](#)
- [Vjera](#)
- [Obitelj](#)
- [Kultura](#)
- [Academicus](#)
- [Video](#)
- [Kolumne](#)
- [Misna čitanja](#)
- [Velike teme](#)

ŽENA 2.0

Imamo problem: Sve više žena je samo, a većina župa ne zna što bi s njima

Mora se reći da je Crkva na tom polju većinom bez stvarnih ideja, a nekako i bez stvarne osjetljivosti za tu društvenu skupinu. Postoje studentski kapelani i postoje obiteljske zajednice. Između je neki zrakoprazni prostor koji zauzimaju oni koji se više ne školuju, ali još nisu zasnovali obitelj. Iako takvih ljudi, a pogotovo djevojaka, ima sve više, zbog čega bi župama trebalo biti u interesu zahvatiti svojom mrežom u taj bazen, dojam je da većina župa ne zna što da radi s njima i, što je najgore, ne zna kako da se postavi prema tom problemu. Često će djevojke od svećenika čuti: „Pa što čekaš?“, s izrečenim ili prešutnim dodatkom da je ljubav ionako samo odluka, važno je samo da je momak katolik. Ovo je tekst o tome.

Lucija Ćorić

Foto: Shutterstock

Prema [podacima Eurostata](#) od 2009. do 2021. ukupan broj kućanstava porastao je za 9,5%, dok je broj samačkih kućanstava bez djece u tom istom razdoblju porastao za čak 28,5% te je 2021. preko 70 milijuna ljudi u Europskoj uniji živjelo u takvim kućanstvima. Zanimljivo je da po tom pitanju postoji razlika među spolovima, pa tako četvrtina od ukupnog broja žena živi sama, dok je to slučaj tek za petinu od ukupnog broja muškaraca. Dio tih kućanstava svakako otpada na udovice i udovice te rastavljene, ali ovi podaci sasvim očito svjedoče o onome što i sami možemo primijetiti ako smo imali pozornost za ono što se događa oko nas: sve je više ljudi u kasnim dvadesetima i ranim tridesetima koji žive sami i za koje se čini da je mogućnost braka sve manje izgledna. I pritom se češće radi o djevojkama, ženama.

Njihova okolina različito se postavlja prema tome, ima roditelja koji se ljute, zdvojnih baka i djedova, tetaka koje ih u tome svesrdno podupiru, stričeva punih savjeta, rezigniranih braće i sestara, prijatelja koji su podrška i onih koji ne razumiju. Same te djevojke vjerojatno se također mogu svrstati u neke od tih kategorija, a vjerojatno bi se, kako koji dan, mogle naći u svakoj od njih. U svim tim reakcijama pitanje koje možda dominira jest pitanje u čemu je problem, tko je kriv. Ali ovo nije tekst o krivnji.

U prevladavajućem društvenom diskursu ova se pojava, pak, nikad ne smije poimati kao problem. Uvijek se predstavlja kao civilizacijski i emancipacijski doseg, a oni koji u tome vide problem kao zatucani i zadrti. Ispravnost tih argumenata obično se temelji na očitoj i zaista nepobitnoj činjenici da živimo u dvadeset prvom stoljeću i samim time naša su shvaćanja i navade superiornije svemu što je bilo ranije, po logici koju je davno prozreo [Chesterton](#): četvrtak je bolji od srijede jer je četvrtak. No to uzdizanje ženske samostalnosti u ime slavonske bitnosti nad navodnim patrijarhatom zapravo je isprazno i nedovoljno, jer je oholost primamljiva za razum, ali u konačnici ne zadovoljava ljudsko srce. Ali ovo nije tekst ni o suvremenoj društvenoj klimi.

Što se Crkve tiče, mora se reći da je ona na tom polju većinom bez stvarnih ideja, a nekako i bez stvarne osjetljivosti za tu društvenu skupinu. Postoje studentski kapelani i postoje obiteljske zajednice. Između je neki zrakoprazni prostor koji zauzimaju oni koji se više ne školuju, ali još nisu zasnovali obitelj. Iako takvih ljudi, a pogotovo djevojaka, ima sve više, zbog čega bi župama trebalo biti u interesu zahvatiti svojom mrežom u taj bazen, dojam je da većina župa ne zna što da radi s njima i, što je najgore, ne zna kako da se postavi prema tom problemu. Često će djevojke od svećenika čuti: „Pa što čekaš?“, s izrečenim ili prešutnim dodatkom da je ljubav ionako samo odluka, važno je samo da je momak katolik. Ovo je tekst o tome.

Ljubav jest odluka i sasvim je jasna motivacija Crkve kada to svojstvo ljubavi gura u prvi plan naspram zaglušujuće buke svijeta koji uvjerava da je ljubav osjećaj. No ljubav jest i osjećaj. Odnosno, da bi se došlo do ljubavi kao odluke, na početku mora postojati i osjećaj. Dvoje ljudi mora osjetiti međusobnu privlačnost, najčešće najprije fizičku. Zanemarivanjem ove komponente, gubi se sve bogatstvo teologije tijela, u ime puritanizma koji je katoličanstvu sasvim stran, a dodala bih i da se kasnijem braku oduzima važno oružje u borbi protiv sila koje ga teže razoriti. Potom, dvoje ljudi tu fizičku privlačnost mora produbiti karakternom i intelektualnom privlačnošću, moraju se naći „na istoj valnoj duljini“, moraju uživati u društvu onog drugoga. Konačno, i najvažnije, to dvoje ljudi mora se osjetiti pozvanima da sklope brak baš jedno s drugim. Dok fizičku privlačnost i karakternu kompatibilnost možemo osjetiti prema mnogo ljudi, poziv je ono što za nas izdvaja jednu osobu od svih ostalih. Sve ovo sukus je propovijedi don Jakova Rađe održane na jednoj od Misa mladih u zagrebačkoj Palmi. Od objavljivanja na Youtubeu prije pet godina do pisanja ovog teksta, taj je audio zapis, pod nazivom „[Kako prepoznati pravu ljubav?](#)“, preslušan gotovo 100 tisuća puta, što samo pokazuje koliko se mučimo s pronalaskom odgovora na to pitanje.

Naizgled, danas bi trebalo biti lako upoznati i prepoznati pravu ljubav: tehnološki smo povezani nego ikad, poznajemo teorije o muško-ženskim odnosima, na raspolaganju su nam razne aplikacije za upoznavanje.... No, svi vidimo da to nikad nije bilo teže. Kao što je objašnjeno u ovom nedavno objavljenom [tekstu](#), najveći muški strah jest strah od odbijanja, a mlade muškarce danas na lagan i ugodan bijeg od tog straha najprije navikava sveprisutna pornografija. Aplikacije za upoznavanje nastavljaju na istom tragu: odbijanje svode na *swipe*, pokret prstom, blokiranje na nekoj od društvenih mreža. A to i nije tako strašno, zar ne?

No stvar je u tome da bi trebalo biti strašno, da je suočavanje s tim strahom jedini put da ga se prevlada. Prigodno rečeno: oduševljenje hrvatskom nogometnom reprezentacijom proporcionalno raste s veličinom i moći suparnika kojem se oni ne boje suprotstaviti. Mirno more nikad nije stvorilo vještog mornara, a skrivanje iza ekrana nikad neće stvoriti zrele muškarce. Da, puno je veza, pa i brakova danas započelo [upoznavanjem na internetu](#), ali zaboravljamo da su to većinom ljudi koji nisu odrasli s pametnim mobilnim i aplikacijama koje rješavaju svaki njihov problem, pa je njihovo ponašanje još uvijek u dobroj mjeri oblikovano „analognim“ postavkama. Također, ne znamo kakve to posljedice ima dugoročno, jer brak nije sprint, nego maraton.

Zato se žene s Tinderom i sličnim aplikacijama samo mire. Ne vole ih, nego ih prihvaćaju jer misle da se drukčije ne može. Ne poznajem nijednu koja ih nije barem jednom izbrisala u frustraciji, svjesno ili podsvjesno ljuta što se način na koji upoznajemo muškarce sada ne razlikuje previše od načina na koji kupujemo odjeću. I kao što je i naša odjeća postala jeftina, tako zapravo osjećamo da se i mi dajemo za premalo, da bacamo biserje pred svinje, ali to ipak radimo jer to rade svi, to je sada tako.

Crkva ne bi trebala nasjesti na to. Daleko važnije od razvijanja katoličkih aplikacija za upoznavanje trebalo bi biti odgajanje mladih za njihov poziv, i to već od vjeronauka za krizmanike. Moramo shvatiti da sve ono što smo donedavno uzimali zdravo za gotovo više ne postoji i da mlade već sada treba, a u budućnosti će ih trebati još i više naučiti kako razgovarati oči u oči, kako pristupati drugima, kako preuzimati rizik, kako živjeti u stvarnom svijetu. Mladim djevojkama možda bi posebno koristilo čuti kako se nositi sa [samoćom](#), jer je to jedan od najvećih ženskih strahova.

Na početku spomenuta epidemija samačkog života traži da se tim pitanjem pozabavimo ozbiljno. Samoća može stvoriti sociopata i redovnika, iznjedrati remek-djelo i ovisnost, odvući u depresiju i u kontemplaciju. U pustinji se zauvijek umire ili se ponovno rađa, trećeg nema.

„Trebamo prestati zamišljati edukaciju o ljubavnom životu kroz prizmu muško-ženskih odnosa i kroz perspektivu veze. Pravo je pitanje ono o identitetu: ‘Tko sam ja?’ Moramo [adolescentima] pomoći da nađu odgovor na to pitanje, da razviju osobnost, da raspakiraju svoju individualnost kako bi jednoga dana, tko zna – jer to nije samo po sebi cilj – bili sposobni živjeti u trajnu bračnom odnosu“, kaže belgijska autorica **Thérèse Hargot** u svojoj knjizi „[Seksualna \(ne\)sloboda](#)“. I doista, brak nije sam po sebi cilj, nebo jest.

Stoga, umjesto da pošto-poto požurujemo katoličke brakove, bolje bi bilo da se fokusiramo na otkrivanje poziva i jačanje povjerenja da Onaj koji nam je taj poziv stavio u srce zna i kako i kada će ga ostvariti. Umjesto da žalimo za prošlim vremenima ili zamišljamo neku idealnu budućnost, bolje bi bilo ostati u sadašnjem trenutku, riječima [Fabricea Hadjadja](#), „služiti Božjoj prisutnosti u svemu, otkriti Vječnoga u vremenitom, živjeti na zemlji ljubav koja je– *anque es de noche*, premda tama vlada – već nebeska ljubav“.

*Članak je dio niza “Žena 2.0“, a objavljen je u sklopu projekta poticanja kvalitetnog novinarstva Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena Autora.

Objavljeno: 12. prosinca 2022.

- Oznake:
- [#djevojka](#)
- [#LucijaČorić](#)
- [#samoća](#)
- [#Žena2.0](#)